

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18422

Θέμα 326^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 663-682**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΚΡ. Ὅστις δ' ὑπερβάς ἢ νόμους βιάζεται
ἢ τούπιτάσσειν τοῖς κρατοῦσιν νοεῖ,
οὐκ ἔστ' ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν. 665
Ἄλλ' ὄν πόλις στήσειε, τοῦδε χρῆ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τάναντία.
Καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ' ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
δορὸς τ' ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον 670
μένειν δίκαιον κάγαθὸν παραστάτην.
Ἀναρχίας δὲ μείζον οὐκ ἔστιν κακόν·
αὕτη πόλεις ὄλλυσιν, ἥδ' ἀναστάτους
οἴκους τίθησιν, ἥδε συμμάχου δορὸς
τροπὰς καταρρήγνυσι· τῶν δ' ὀρθουμένων 675
σώζει τὰ πολλὰ σώμαθ' ἢ πειθαρχία.
Οὕτως ἀμυντέ' ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοῦτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἤσσητέα·
κρεῖσσον γάρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἄνδρὸς ἐκπεσεῖν,
κοῦκ ἂν γυναικῶν ἤσσονες καλοίμεθ' ἄν. 680
- ΧΟ. Ἡμῖν μὲν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμεθα,
λέγειν φρονούντως ἄν λέγεις δοκεῖς πέρι.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ἀναρχίας δὲ μείζον ... ἤσσονες καλοίμεθ' ἄν.****(Μονάδες 30)**

Από την αναρχία όμως δεν υπάρχει μεγαλύτερο κακό. Αυτή και πόλεις καταστρέφει, αυτή και σπίτια αναστατώνει, αυτή και κάνει να σπάσει η παράταξη και να τραπέι

σε άτακτη φυγή ο συμμαχικός στρατός· ενώ από αυτούς που πειθαρχούν η πειθαρχία σώζει τους πολλούς. Έτσι (γι' αυτό) πρέπει να υπερασπίζεται κανείς τα βασιλικά διατάγματα (τους νόμους) και με κανέναν τρόπο δεν πρέπει να νικιέται ένας άνδρας από μια γυναίκα· γιατί είναι προτιμότερο, αν έτσι πρέπει (αν χρειαστεί), να χάσουμε την εξουσία από έναν άνδρα, και έτσι δεν θα χαρακτηριστούμε (δεν θα αποκαλούμαστε) κατώτεροι από γυναίκες.

2. Σε ποιο χώρο διεξάγονταν οι δραματικοί αγώνες στην αρχαία Αθήνα; Να περιγράψετε τα στάδια διαμόρφωσής του.

(Μονάδες 10)

Οι δραματικοί αγώνες συνδέονται με την αρχαία Αθήνα και ιδιαίτερα με το θέατρο του Διονύσου. Η διεξαγωγή των αγώνων αυτών στον ιερό χώρο του Διονύσου άρχισε να γίνεται μετά την οικοδόμηση του ναού προς τιμή του θεού. Διαμορφώθηκε, λοιπόν, η νότια πλευρά της Ακρόπολης, έτσι ώστε να συμπεριλάβει τον χώρο για τον κυκλικό λατρευτικό χορό, από τον οποίο προήλθε η ορχήστρα του θεάτρου, και τα εδώλια των θεατών. Μετά τα Μηδικά κατασκευάστηκαν στον ίδιο χώρο τα ξύλινα καθίσματα (*ικρία*) που χρησιμοποιούνταν ακόμη και κατά την περίοδο των τριών τραγικών καθώς και του Αριστοφάνη. Με τον καιρό άρχισε η αντικατάσταση των ξύλινων εδωλίων με λίθινα, η οποία ολοκληρώθηκε επί αρχοντος Λυκούργου, γύρω στα 330 π.Χ.

3. βιάζεται, τυχεῖν, στήσειε, προστεταγμένον, τίθησιν: Να γράψετε δύο ομόρριζες λέξεις, απλές ή σύνθετες, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 10)

βιάζεται → βιασμός, απαραβίαστος
τυχεῖν → επίτευγμα, καλότυχος
στήσειε → διάστημα, ανυπόστατος
προστεταγμένον → διαταγή, επιτακτικός
τίθησιν → θέμα, ευδιάθετος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος